

FLÓAHREPPUR

AÐALSKIPULAG 2015-2028

Lýsing

STEINSHOLT

10. desember 2015

EFNISYFIRLIT

1	INNGANGUR	2
1.1	Áherslur við gerð aðalskipulags	3
1.2	Greinargerð og uppdrættir	3
1.3	Gildandi aðalskipulag	3
1.4	Íbúapróun	3
1.5	Íbúðar- og frístundasvæði	4
2	FORSENDUR OG GAGNASÖFNUN	4
3	TENGL VÍÐ AÐRAR ÁÆTLANIR	5
4	MARKMIÐ SVEITARSTJÓRNAR OG HELSTU LEIÐIR	8
5	UMHVERFISMAT ÁÆTLANA	9
5.1	Umhverfispættir	9
6	SKIPULAGSFERLIÐ	10
6.1	Lýsing	10
6.2	Nýtt aðalskipulag og umhverfisskýrsla	10
6.3	Auglýsing aðalskipulags	10
6.4	Afgreiðsla aðalskipulags	10
7	SAMRÁÐ OG KYNNING	11
7.1	Kynning fyrir almenning og hagsmunaaðila	11
8	TÍMASETT VERKÁÆTLUN	11
9	HEIMILDIR	12

1 INNGANGUR

Flóahreppur varð til árið 2006 við sameiningu þriggja sveitarfélaga. Þessi sveitarfélög eru Villingaholts-
hreppur, Gaulverjabæjarhreppur og Hraungerðishreppur.

Sveitarfélagið liggur sunnan og austan Hvítár/Ölfusár og nær frá Árborg í vestri, að Þjórsá í austri og alveg fram í sjó. Austast liggur Flóahreppur að Skeiða- og Gnúpverjahreppi. Flóahreppur er mikið landbúnaðarhérað og er alls um 290 km². Ferðapjónustan er þó líkt og víðar ört vaxandi atvinnugrein.

Flóahreppur er flatlendur og er láglendið grösugt og víða vel fallið til landbúnaðar þó víða sé stutt niður á Þjórsárhraun. Ræktunarskilyrði eru fremur góð og jarðhiti á nokkrum stöðum.

Sveitarfélagið vinnur nú sitt fyrsta aðalskipulag sem tekur yfir allt sveitarfélagið. Nýtt aðalskipulag verður unnið á grunni stefnumörkunar gömlu sveitarfélaganna.

Lýsing þessi er unnin í samræmi við skipulagslög nr. 123/2010 og lög um umhverfismat áætlana nr. 105/2006. Gerð er grein fyrir þeirri nálgun og þeim áherslum sem lagðar verða til í skipulagsvinnunni og hvernig staðið verður að samráði og kynningu á tillögunni. Vinna við stefnumörkun aðalskipulagsins hófst í ársbyrjun 2015.

Mynd 1. Flóahreppur og aðliggjandi sveitarfélög.

1.1 ÁHERSLUR VIÐ GERÐ AÐALSKIPULAGS

Í nýju aðalskipulagi verður lögð fram samræmd stefna þeirra þriggja sveitarfélaga sem mynda Flóahrepp í dag. Í 35. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 er kveðið á um að eftir sveitarstjórnarkosningar skuli sveitarstjórn meta hvort ástæða sé til að endurskoða aðalskipulagið. Þar sem ekkert heildar skipulag er til fyrir sameinað sveitarfélag telur sveitarstjórn Flóahrepps ástæðu til að ráðast í gerð aðalskipulags.

Aðrir þættir sem kalla á gerð aðalskipulags, að mati sveitarstjórnar, eru m.a. að marka skýrari stefnu um atvinnuuppbyggingu s.s. í tengslum við ferðaþjónustu, landbúnað og orkunýtingu. Þá þarf að endurskoða stefnu varðandi íbúðar- og frístundabyggð, fjarskipti og verndarsvæði.

1.2 GREINARGERÐ OG UPPDRÆTTIR

Stefna aðalskipulagsins verður birt í greinargerð, ásamt þeim forsendum sem liggja til grundvallar við gerð aðalskipulagsins. Þá verður unnin umhverfisskýrsla í samræmi við lög um mat á umhverfisáhrifum áætlana nr. 105/2006.

Aðalskipulagsuppdráttur fyrir Flóahrepp verður í mælikvarðanum 1:50.000. Ef áfram verður gert ráð fyrir þéttbýli í Laugardælum þá verður þéttbýlisuppdráttur fyrir það svæði í mælikvarðanum 1: 10.000.

Þá verða ákveðnir þættir aðalskipulagsins settir fram á skýringaruppdráttum s.s. samgöngur, verndarsvæði, íbúðar- og frístundabyggð og landbúnaður.

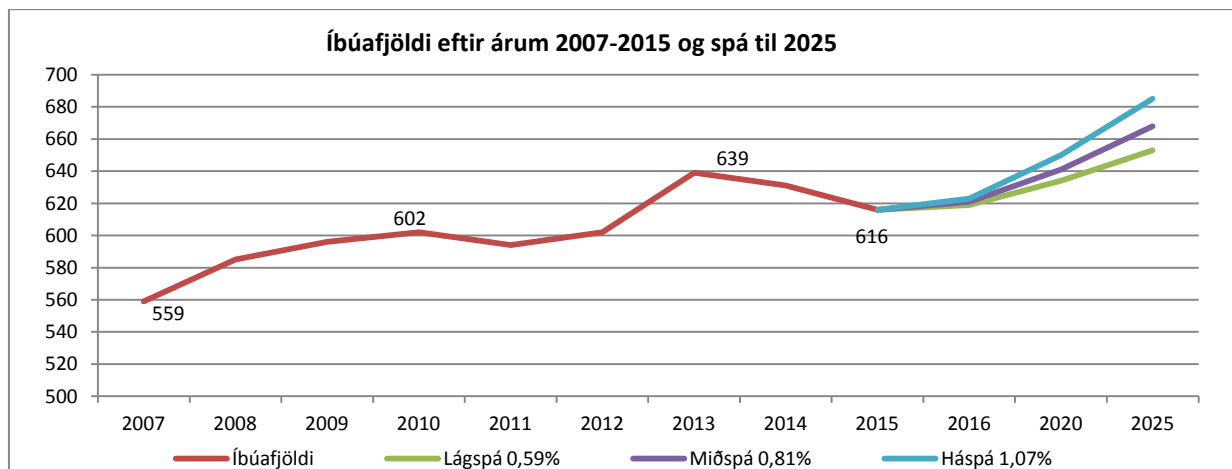
1.3 GILDANDI AÐALSKIPULAG

Þrjár aðalskipulagsáætlanir eru til fyrir svæðið sem myndar Flóahrepp í dag: Aðalskipulag Hraungerðis- hrepps 2003 – 2015, Aðalskipulag Gaulverjabæjarhrepps 2003 – 2015 og Aðalskipulag Villingaholts- hrepps 2006 – 2018.

Fáar breytingar hafa verið gerðar á þessum skipulagsáætlunum. Helsta breytingin snýr að samræmingu á byggingarheimildum eldri sveitarfélaganna þriggja hvað varðar byggingar á landbúnaðar-, íbúðar-, og frístundasvæðum. Þá hefur verið bætt við stöku íbúðar- eða frístundasvæði og einnig stofnanasvæði og verslunar- og þjónustusvæði.

1.4 ÍBÚAÞRÓUN

Frá árinu 2007 hefur íbúum í Flóahreppi fjölgað um rúm 10%. Fjölgun íbúa varð á árunum 2007 - 2010 en síðan var íbúafjöldi nánast óbreyttur til ársins 2013 þegar íbúar voru orðnir 639, en nokkuð hefur fækkað síðan þá. Íbúar í Flóahreppi 1. janúar 2015 voru 616. Ekkert eiginlegt þéttbýli er í sveitarfélaginu en minni byggðakjarnar eru á nokkrum stöðum, s.s. í Laugardælum og Þingborg.

Mynd 2. Íbúafjöldi í Flóahreppi frá 2007-2015. Spá um íbúafjölda miðast við mannfjöldaspá Hagstofunnar. (Heimild: Hagstofa Íslands 2015).

1.5 ÍBÚÐAR- OG FRÍSTUNDASVÆÐI

Í Flóahreppi er fjöldi íbúðar- og frístundasvæða. Í eftirfarandi töflu er samantekt yfir íbúðarsvæði annars vegar og frístundasvæði hins vegar. Fjöldi óbyggðra svæða er talinn út frá byggingum á nýjustu loftmyndum í eigu sveitarfélagsins, það er því mögulegt að einhver svæðanna hafi byggst upp frá því loftmyndirnar voru teknar. Fjöldi deiliskipulagðra svæða var fundinn með því að skoða gildandi deiliskipulög á skipulagsvefsjá Skipulagsstofnunar.

Svæði	Fjöldi svæða	Heildarstærð svæða	Fjöldi skipulagðra svæða	Fjöldi óbyggðra svæða
Íbúðarsvæði	15	520 ha	6 svæði deiliskipulögð.	10 svæði óbyggð.
Frístundasvæði	58	1100 ha	15 svæði deiliskipulögð.	26 svæði óbyggð.

Miðað við uppbyggingu íbúðar- og frístundasvæða á síðustu árum þá er ástæða til að skoða hvort ekki megi minnka eða fella út einhver þessara svæða.

2 FORSENDUR OG GAGNASÖFNUN

Í aðalskipulaginu verður gerð grein fyrir staðháttum í sveitarfélaginu og sérstöðu svæða, ásamt því að fjallað verður um forsendur fyrir stefnumörkuninni. Varðandi forsendur er vísað í forsendukafla í greinargerðum með gildandi aðalskipulögum. Forsendukaflar gildandi skipulaga verða skrifaðir saman og uppfærðir eftir því sem við á. Þeir forsendukaflar sem verða uppfærðir eru eftirtaldir:

- **Náttúrufar.** Fjallað verður um veðurfar, gróður og skógrækt, náttúruvá og náttúruminjar. Notaðar verða upplýsingar úr aðalskipulögum Hraungerðishrepps, Villingaholtshrepps og Gaulverjabæjarhrepps. Einnig upplýsingar frá Suðurlandsskógum, Veðurstofunni o.fl. stofnunum.
- **Íbúar, atvinna og byggðaþróun.** Fjallað verður um mannfjöldapróun, atvinnumál, opinbera þjónustu og samstarfsverkefni sveitarfélaga. Notaðar verða heimildir frá Hagstofunni um mannfjöldapróun og atvinnumál. Á heimasíðu sveitarfélagsins má finna upplýsingar um opinbera þjónustu og samstarfsverkefni sveitarfélaga.
- **Verndarsvæði og minjar.** Fjallað verður um svæði á náttúruminjaskrá, hverfisverndarsvæði, vatnsverndarsvæði og fornminjar. Hjá Umhverfisstofnun má finna upplýsingar um verndarsvæði og einnig í gildandi aðalskipulögum. Þá stendur yfir aðalskráning fornminja í Flóahreppi. Einnig verða notaðar upplýsingar úr Svæðisskipulagi Flóahrepps frá 2011.

Gert er ráð fyrir að afla þurfi nýrra upplýsinga um flesta ofantalda þætti. Jafnframt verður kallað eftir hugmyndum íbúa og almennings, m.a. með kynningum og opnu húsi.

3 TENGL VIÐ AÐRAR ÁÆTLANIR

Við endurskoðun aðalskipulags verður tekið mið af fjölmörgum gildandi áætlunum og stefnumiðum.

Helstu viðmið í lögum og reglugerðum, stefnumótun stjórnvalda og alþjóða skuldbindingar sem lagðar eru til grundvallar við mat á áhrifum framkvæmdanna eru eftirfarandi:

Stefnumörkun	Lýsing
Lög	
Lög um umhverfismat áætlana. nr. 105/2006	1 gr. Að stuðla að sjálfbærri þróun og draga úr neikvæðum umhverfisáhrifum og jafnframt að stuðla að því að við áætlunargerð sé tekið tillit til umhverfissjónarmiða.
Skipulagslög nr. 123/2010	1. kafli, 1. gr. b-liður. Að stuðla að skynsamlegri og hagkvæmri nýtingu lands og landgæða, tryggja vernd landslags, náttúru- og menningarverðmæta og að koma í veg fyrir umhverfisspjöll og ofnýtingu með sjálfbæra þróun að leiðarljósi.
Lög um menningarminjar nr. 80/2012	Tilgangur laga þessara skv. 1. gr. er að stuðla að verndun menningarminja og tryggja að íslenskum menningararfi verði skilað óspilltum til komandi kynslóða. Menningarminjar teljast ummerki um sögu þjóðarinnar, svo sem fornminjar, menningar- og búsetulandslag, kirkjugripir og minningarmörk, hús og önnur mannvirki, skip og bátar, samgöngutæki, listmunir og nytjahlutir, svo og myndir og aðrar heimildir um menningarsögu þjóðarinnar. Lög þessi ná einnig til staða sem tengjast menningarsögu. Þá kveða löggin á um að allar minjar 100 ára og eldri séu fornminjar sbr. 3. gr. laganna. Þar segir einnig að til fornleifa teljist „hvers kyns leifar fornra mannvirkja og annarra staðbundinna minja sem menn hafa gert eða manna verk eru á.
Lög um náttúruvernd nr. 44/1999	Samkvæmt 35. gr. skulu mannvirki falla sem best að svipmóti lands. Eftirtaldar jarðmyndanir og vistkerfi njóta sérstakrar verndar skv. 37. gr. laganna og skal forðast röskun þeirra eins og kostur er: eldvörp, gervigígar og eldhraun, stöðuvötn og tjarnir, mýrar og flóar, fossar, hverir og aðrar heitar uppsprettur, svo og hrúður og hrúðurbreiður, sjávarfitjar og leirur.
Lög um náttúruvernd nr. 60/2013	Markmið laganna skv. 1. gr. er að vernda til framtíðar fjölbreytni íslenskrar náttúru, þar á meðal líffræðilega og jarðfræðilega fjölbreytni og fjölbreytni landslags. Þau eiga að tryggja eftir föngum þróun íslenskrar náttúru á eigin forsendum og verndun þess sem þar er sérstætt eða sögulegt og einnig stuðla að endurheimt raskaðra vistkerfa og auknu þoli íslenskra vistkerfa gegn náttúruhamförum og hnattrænum umhverfisbreytingum. Löggin miða jafnframt að vernd og sjálfbærri nýtingu auðlinda og annarra náttúrugæða.
Lög um verndar- og orkunýtingaráætlun nr. 48/2011	Markmið laganna skv. 1. gr. er að tryggja að nýting landsvæða þar sem er að finna virkjunarkosti byggist á langtímasjónarmiðum og heildstæðu hagsmunamati þar sem tekið er tillit til verndargildis náttúru og menningarsögulegra minja, hagkvæmni og arðsemi ólíkra nýtingarkosta og annarra gilda sem varða þjóðarhag, svo og hagsmuna þeirra sem nýta þessi sömu gæði, með sjálfbæra þróun að leiðarljósi.
Lög um verndarsvæði í byggð nr. 87/2015	Markmið skv. 1. gr. er að stuðla að vernd og varðveislu byggðar sem hefur sögulegt gildi.
Jarðalög nr. 81/2004	Markmið skv. 1. gr. er að setja reglur um réttindi og skyldur þeirra sem eiga land og nýta það og stuðla að skipulegri nýtingu lands í samræmi við landkosti, fjölbætt hlutverk landbúnaðar og hagsmuni sveitarfélaga og íbúa þeirra, svo og að tryggja svo sem kostur er að land sem vel er fallið til búvöruframleiðslu verði varðveitt til slíkra nota.

Reglugerðir	
Skipulagsreglugerð nr. 90/2013	Gr. 1. Þróun byggðar og landnotkunar á landinu öllu verði í samræmi við skipulagsáætlanir þar sem efnahagslegar, félagslegar og menningarlegar þarfir landsmanna, heilbrigði þeirra og öryggi er haft að leiðarljósi. Stuðla að skynsamlegri og hagkvæmri nýtingu lands og landgæða, tryggja vernd landslags, náttúru og menningarverðmæta og koma í veg fyrir umhverfisspjöll og ofnýtingu með sjálfbæra þróun að leiðarljósi.
Reglugerð um varnir gegn mengun grunnvatns nr. 797/1999	Gr. 1. Markmið reglugerðar þessarar er að koma í veg fyrir mengun grunnvatns af mannavöldum. Einnig er það markmið að takmarka afleiðingar mengunar sem þegar hefur orðið á grunnvatni.
Reglugerð um neysluvatn nr. 536/2001	Gr. 2. Markmiðið er að vernda heilsu manna með því að tryggja að neysluvatn sé heilnæmt og hreint.
Önnur stefnumörkun	
Velferð til framtíðar. Sjálfbær þróun í íslensku samfélagi til 2020	Kafli 1, Heilnæmt andrúmsloft. Íbúar búi við heilnæmt andrúmsloft og loftmengun af völdum umferðar, iðnaðar og annarrar starfsemi verði haldið í lágmarki. Kafli 2, Hreint og heilnæmt ferskvatn. Allir íbúar landsins eigi kost á nægu heilnæmu vatni til neyslu og annarra nytja. Mengun í ám og vötnum verði svo lítil að hún hafi ekki áhrif á vistkerfi ferskvatns, fiskgengd eða útivistargildi. Kafli 5, Útivist í sátt við náttúruna. Tekið verði tillit til útivistargildis svæða við skipulag og ákvarðanir um landnýtingu. Kafli 6, Varnir gegn náttúruvá. Allir íbúar landsins búi við ásættanlegt öryggi með tilliti til náttúruvár. Landnýtingu verði hagað með tilliti til náttúruvár. Kafli 7, Vernd lífríkis Íslands. Viðhaldið verði fjölbreytileika tegunda og vistgerða. Kafli 8, Vernd sérstæðra jarðmyndana. Fjölbreytni jarðmyndana verði varðveitt með því að vernda þær sem eru sérstakar eða einstakar á svæðis-, lands- eða heimsvísu. Kafli 9, Vernd víðerna. Tryggt verði að stór samfelld víðerni verði áfram að finna í óbyggðum Íslands. Kafli 11, Sjálfbær gróður- nýting og endurheimt landgæða. Auðlindir landsins í jarðvegi og gróðri verði nýttar á sjálfbæran hátt. Beit verði stjórnað með tilliti til nýtingarpóls. Unnið verði að landgræðslu og hraðfara jarðvegseyðing stöðvuð. Nytjaskógar verði til að efla byggð og atvinnu og falli sem best að landslagi og vistkerfi landsins. Kafli 12, Aukin nýting endurnýjanlegra orkugjafa. Endurnýjanlegar orkuauðlindir landsins verði nýttar með hagkvæmni- og umhverfissjónarmið að leiðarljósi. Kafli 13, Minnkun og bætt meðhöndlun úrgangs. Dregið verði úr myndun úrgangs og stuðlað að endurvinnslu. Kafli 17, Vernd líffræðilegrar fjölbreytni. Öll nýting náttúrunnar fari fram á sjálfbæran hátt. Við framkvæmdir verði neikvæðum áhrifum á vistkerfi haldið í lágmarki.
Stefnuýfirlýsing ríkisstjórnar	Ísland verði í fararbroddi í umhverfismálum á heimsvísu og öðrum þjóðum fyrir mynd á sviði umhverfisverndar. Ísland hefur sérstöðu í umhverfismálum í krafti ósnortinnar náttúru og sjálfbærrar nýtingar endurnýjanlegra auðlinda. Lögð er áhersla á að náttúruvernd og náttúrunýting fari saman.
Kerfisáætlun 2015 – 2024	Áætlunin er unnin skv. raforkulögum nr. 65/2003 en Landsneti ber að sjá til þess að fyrir liggja áætlanir um uppbyggingu flutningskerfis raforku.
Aðalskipulag Skeiða- og Gnúpverjahrepps 2004-2016	Samráð verður haft við sveitarfélagið um landnotkun sem skarast yfir sveitarfélagamörk.
Aðalskipulag Grímsness- og Grafningshrepps 2008-2020	Samráð verður haft við sveitarfélagið um landnotkun sem skarast yfir sveitarfélagamörk.
Aðalskipulag Ásahrepps 2010-2022	Samráð verður haft við sveitarfélagið um landnotkun sem skarast yfir sveitarfélagamörk.
Aðalskipulag Rangárbings ytra 2010-2022	Samráð verður haft við sveitarfélagið um landnotkun sem skarast yfir sveitarfélagamörk.
Aðalskipulag Sveitarfélagsins Ölfuss 2010-2022	Samráð verður haft við sveitarfélagið um landnotkun sem skarast yfir sveitarfélagamörk.

Aðalskipulag Árborgar 2010-2030	Samráð verður haft við sveitarfélagið um landnotkun sem skarast yfir sveitarfél-agamörk.
Náttúruverndaráætlun Alþingis 2009-2013 og Náttúruminjaskrá	Í náttúruverndaráætlun og Náttúruminjaskrá eru afmörkuð sérstök svæði m.t.t. náttúrufars og mörkuð stefna um verndun. Að mestu leyti byggja þær á grein-ingu og mati sérfræðinga sem hafa rannsakað náttúrufar landsins og metið verndargildi þess. Við stefnumörkun verður tekið mið af náttúruverndaráætlun og Náttúruminjaskrá.
Samgönguáætlun 2011-2022 og þingsályktunartillaga fyrir árin 2011-2022	Í Samgönguáætlun og þingsályktunartillögunni er gert ráð fyrir brú á Ölfusá norðaustan Selfoss á árunum 2019-2022. Einnig breytingu á Suðurlandsvegi í tengslum við nýja brú.
Rammaáætlun um vernd og nýtingu náttúrusvæða með áherslu á vatnsafl og jarðhitasvæði	Á grunni laga um verndar- og orkunýtingaráætlun nr. 48/2011 leggur ráðherra fram þingsályktun, eigi sjaldnar en á 4 ára fresti, um nýtingu landsvæða þar sem er að finna virkjunarkosti sem byggja á langtímasjónarmiðum. Taka skal tillit til verndargildis náttúru, menningarminja, hagkvæmni, arðsemi og annarra þjóð-hagslegra gilda þegar kostir eru metnir. Áætlunin tekur til landsvæða og virkjun-arkosta sem hafa uppsett rafafli 10 MW eða meira eða uppsett varmaafli 50 MW eða meira. Núgildandi áætlun var samþykkt á Alþingi 2013. Nú liggur fyrir niðurstaða 2. áfanga rammaáætlunar þar sem m.a. voru til umfjöll-unar mögulegir virkjanakostir. Urriðafossvirkjun er eini virkjanakosturinn sem var til umfjöllunar í Flóahreppi.
Þingsályktun um áætlun um vernd og orkunýtingu landsvæða	Í tillögunni voru virkjanakostir skv. Rammaáætlun flokkaðir í verndarflokk, bið-flokk og orkunýtingarflokk. Samkvæmt gr. 6.3 í skipulagsreglugerð nr. 90/2013, þá ber að skilgreina virkjanakosti í biðflokki sem varúðar- og öryggissvæði og svæði í verndarflokki sem aðra náttúruvernd.
Landsskipulagsstefna	Samkvæmt skipulagslögum nr. 123/2010 ber ráðherra að leggja fram landsskipu-lagsstefnu innan 2 ára frá því að ný ríkisstjórn hefur tekið við völdum. Engin landsskipulagsstefna er í gildi í dag.
Fjarskiptaáætlun 2011-2022	Stjórnvöld leggja fram á fjögurra ára fresti á Alþingi tillögu til þingsályktunar um fjarskiptaáætlun þar sem mörkuð skal stefna fyrir næstu tólf árin. Í fjarskipta-áætlun skal gera grein fyrir ástandi og horfum hvað varðar fjarskipti í landinu og meta og taka tillit til þarfa samfélagsins fyrir bætt fjarskipti. Skilgreina skal mark-mið stjórnvalda sem stefna ber að og leggja þannig grunn að framþróun íslensks samfélags. Markmiðin skulu stuðla að aðgengilegum og greiðum, hagkvæmum og skilvirkum, öruggum og umhverfisvænum fjarskiptum.
Samningar	
Ramsar samningur um votlendi	Samningurinn gerir ráð fyrir verndun og skynsamlegri nýtingu votlendissvæða í heiminum, sérstaklega sem lífsvæði fyrir votlendisfugla.
Samningur um lífræðilega fjölbreytni	Samningurinn hefur það þríþætta markmið að vernda lífræðilega fjölbreytni, að tryggja að nýting lífrænna auðlinda sé sjálfbær og að arðinum af nýtingu þeirra sé skipt með réttlátum hætti.
Rammasamningur SP um loftslagsbreytingar	Að koma í veg fyrir hættulega röskun á loftslagskerfinu af mannavöldum, og tryggja þannig að matvælaframleiðslu í heiminum verði ekki stefnt í hættu og að efnahagsþróun geti haldið áfram á sjálfbæran máta.
Bernar- samningurinn (staðfestur 1993)	Markmið samningsins er að vernda evrópskar tegundir villtra plantna og dýra og lífsvæði þeirra.

4 MARKMIÐ SVEITARSTJÓRNAR OG HELSTU LEIÐIR

Í aðalskipulagi er sett fram stefna sveitarstjórnar um þróun sveitarfélagsins alls varðandi landnotkun, byggðapróun, byggðamynstur, umhverfismál, samgöngu- og þjónustukerfi. Leiðarljós við gerð aðalskipulagsins er eftirfarandi:

Skipulagið skal stuðla að hagkvæmri þróun byggðar, m.a. með því að skapa sem best skilyrði fyrir atvinnulíf og mannlíf og að gera búsetu á svæðinu eftirsóknarverða.

Skipulagið verður í meginráttum byggt á gildandi aðalskipulagi, auk þess sem athygli beinist einkum að eftirtöldum þáttum:

Landnotkun	Markmið	Leiðir
Landbúnaðarsvæði	Stuðla að hagkvæmri þróun landbúnaðar samhliða því að vernda gott landbúnaðarland til matvælaframleiðslu. Landnýting verði í samræmi við landgæði og ástand lands. Marka stefnu um byggingar og atvinnusköpun á landbúnaðarsvæðum.	Byggð skerði ekki að óþörfu gott landbúnaðarland. Skilgreina byggingarheimildir á landbúnaðarsvæðum. Skilgreina hvers konar aukabúgreinar eru heimilar á landbúnaðarsvæðum og byggingarmagn þeim tengt. Settar verða reglur um fjarlægð alifugla-, minnka-, refa-, og svínabúa frá öðrum byggingum og landamerkjum.
Íbúðar- og frístundasvæði	Efla byggð á svæðinu m.a. með betri samgöngum og fjarskiptum.	Yfirfara núverandi svæði og skilgreina byggingarheimildir. Skoðað verður, í samráði við landeigendur, hvort ekki sé ástæða til að minnka/fella út íbúðar- og frístundasvæði þar sem núverandi svæði eru líkleg til að anna eftirspurn næstu áratugina m.v. uppbyggingu síðustu ára.
Atvinnusvæði	Efla atvinnulíf og bæta möguleika landeigenda til fjölbreyttrar landnýtingar. Stuðla að fleiri og fjölbreyttum atvinnutækifærum m.a. með nýsköpun.	Meta hugmyndir um ný verslunar- og þjónustusvæði, móta stefnu um vindrafstöðvar og skoða möguleika til atvinnusköpunar almennt.
Samgöngur	Leita hagkvæmra lausna í samgöngum og stuðla að betra umferðar- og rekstraröryggi, samtengingu byggðar innan héraðs, m.a. vegna skólaaksturs og atvinnusóknar.	Yfirfara núverandi legu vega og tenginga, legu hjóla-, göngu- og reiðleiða og hvort gert verði ráð fyrir breytingum eða nýjum leiðum.
Ferðaþjónusta	Gera grein fyrir helstu viðkomustöðum ferðamanna. Fjölga afþreyingarmöguleikum svo ferðamenn dvelji lengur í sveitarfélaginu.	Stuðla að bættum möguleikum til útivistar, m.a. með göngu-, reið- og hjólaleiðum. Skoða möguleika á að tengja grænar samgöngur við áhugaverða staði og sögulegar minjar.
Orkunýting	Stuðla að hagkvæmri nýtingu orkuauðlinda og markaða stefnu um nýtingu þeirra, s.s. vindorku og jarðhita.	Efla nýtingu jarðhita með nýsköpun að markmiði. Íbúar eigi kost á hitaveitu. Móta stefnu um nýtingu vindorku.
Efnistökusvæði	Lögð er áhersla á nægt framboð efnistökusvæða og að efnistaka fari ekki fram á svæðum sem hafa sérstakt verndargildi.	Yfirfara efnistökuastaði og meta þörf til næstu ára, m.a. með tilliti til uppbyggingar vega. Móta stefnu um efnistökusvæði og tryggja skráningu þeirra og stöðu í skipulagi.

Fjarskipti	Stuðla að öflugri nettengingu til íbúa með það að markmiði að styrkja innviði sveitarfélagsins og jafna lífskjör íbúanna á við það sem best gerist í þéttbýli.	Skoða möguleika á öflugum nettengingum s.s. ljósleiðara og góðu dreifikerfi annarra fjarskipta. Móta þarf stefnu um fjarskiptamöstur.
Vernd og umhverfi	Standa vörð um vernd grunnvatns sem neysluvatns fyrir íbúa og atvinnustarfsemi. Stuðlað verði að varðveislu sögu-, náttúru- og menningarminja. Flóaáveitan virki eins og lagt var upp með við gerð hennar. Mörkuð verði stefna um yfirbragð byggðar, umgengni og raflýsingu.	Tryggja gott neysluvatn til framtíðar, fara yfir afmörkun núverandi vatnsverndarsvæða og meta þörf á nýjum. Endurskoða ákvæði hverfisverndarsvæða. E.t.v. þarf að setja heildstæðar reglur um endurheimt votlendis, getur haft mikil áhrif á nálægar jarðir. Skoða með að setja hverfisvernd á Flóa-áveituna.
Fornminjar	Stuðla að varðveislu minja, bæta upplýsingar um þær og gera aðgengilegar.	Huga að skráningu minja og verndun þeirra ásamt því hvernig þær geti nýst t.d. í tengslum við ferðaþjónustu.

Búast má við því að fleiri atriði komi til endurskoðunar eftir því sem verkinu miðar áfram.

5 UMHVERFISMAT ÁÆTLANA

Einhverjir þættir í aðalskipulagi Flóahrepps kunna að vera matskyldir skv. lögum nr. 105/2006 um umhverfismat áætlana. Þá gætu einhverjar áætlaðar framkvæmdir verið háðar mati á umhverfisáhrifum sbr. viðauka 1 eða 2 í lögum um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000.

Þar sem endurskoðun aðalskipulagsins er á byrjunarstigi er ekki ljóst hvaða áætlaðar framkvæmdir kunna að vera háðar umhverfismati áætlana. Eftirfarandi þættir, sem kunna að falla undir lögin, verða að öllum líkindum metnir í umhverfisáhrifum aðalskipulags:

- Samgöngur – verði einhverjir nýir vegir áætlaðir, eða breytingar á núverandi vegakerfi.
- Vindrafstöðvar.
- Efnistaka – ef gert verður ráð fyrir nýjum námum.
- Þéttbýli í Laugardælum. Að öllum líkindum verður dregið úr fyrirhugaðri uppbyggingu á Laugardælasvæðinu. Áfram verður gert ráð fyrir nýrri brú yfir Ölfusá og tilheyrandi breytingu á Suðurlandsvegi.
- Búgarðabyggð. Gerð verður samantekt á skipulögðum svæðum undir íbúðar- og frístundabyggð.

5.1 UMHVERFISÞÆTTIR

Í umhverfisáhrifum verður gerð grein fyrir mögulegum umhverfisáhrifum af stefnu aðalskipulagsins. Höfð verður hliðsjón af viðmiðum og umhverfisverndarmarkmiðum sem sett eru fram í Viðauka I og II. Matsvinnunni er ætlað að styrkja umfjöllun um forsendur og tryggja rökstuðning fyrir þeirri stefnu sem sett er fram í aðalskipulaginu. Eftirfarandi eru umhverfisþættir sem tekið verður tillit til við mat á þeirri stefnu sem sett er fram í aðalskipulaginu og taldir eru geta orðið fyrir verulegum áhrifum af þeim framkvæmdum sem þar eru settar fram. Á þessu stigi er ekki ljóst hvaða umhverfisþættir verða metnir við endurskoðun aðalskipulagsins, en þessir eru líklegir:

- **Auðlindir.** Skoða hvort og hvernig stefnumörkun sem sett er fram í aðalskipulagi hafi áhrif á auðlindir, einkum vatn, loft og jarðveg.
- **Náttúrufar.** Skoða þarf hvort og hvernig stefnumörkun sé líkleg til að hafa áhrif á vistkerfi svæðisins og náttúru.
- **Verndarsvæði og minjar.** Hefur stefnumörkun áhrif á náttúru- og fornminjar. Tryggja þarf að framkvæmdir hafi sem minnst óafturkræf áhrif á landslag, náttúru og merkar minjar. Skoða þarf áhrif stefnunnar á verndarsvæði, sjónræn áhrif og áhrif á lítt röskuð víðerni.

- **Samfélag.** Skoða hvernig stefnumörkun hafi áhrif á samfélagið, þróun og uppbyggingu þess, þ.e. stefnu í atvinnumálum, byggð, samgöngum og fjarskiptum.
- **Heilsa og öryggi.** Skoða þarf hvort stefnumörkun sé líkleg til að hafa í för með sér mengun (hávaði, ryk, lykt). Einnig hvort öryggi íbúanna sé tryggt m.a. með tilliti til náttúruvár og umferðaröryggis. Jafnframt er horft til þess hvort stefnan bæti möguleika íbúa og ferðamanna til útivistar.

Skoðað verður hvort sú stefna sem sett er fram hafi jákvæð eða neikvæð áhrif á þessa umhverfisþætti saman borið við núverandi ástand, þ.e. núll kost. Teljist umhverfisáhrif verulega neikvæð verður hægt að bregðast við með breytingu á stefnu eða mótvægisáðgerðum. Einnig mun matsvinnan nýtast til þess að skilgreina mögulegar vöktunaraðgerðir ef óvissa ríkir um hugsanleg umhverfisáhrif.

6 SKIPULAGSFERLIÐ

Vinna við nýtt aðalskipulag Flóahrepps skiptist í nokkra megin verkáfanga, sem eru í samræmi við skipulagslög nr. 123/2010 og lög nr. 105/2006 um umhverfismat áætlana. Í kafla 8 er sett fram tíma-sett verkáætlun.

6.1 LÝSING

Lýsingin er í samræmi við 30. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 og 6. gr. laga um umhverfismat áætlana nr. 105/2006. Lýsingin verður kynnt á heimasíðu sveitarfélagsins og send umsagnaraðilum og Skipulagsstofnun. Lýsingin kann, eftir því sem ábendingar og athugasemdir berast, að fjölga áhersluþáttum eða markmiðum við gerð aðalskipulags og kann þá einnig að hafa áhrif á stefnu skipulagsins og umhverfisskýrslu.

6.2 NÝTT AÐALSKIPULAG OG UMHVERFISSKÝRSLA

Aðalskipulag Flóahrepps felur í sér greinargerð með forsendum, umhverfisskýrslu og uppdætti. Gert er ráð fyrir íbúafundum í vinnsluferli tillögunnar en nánari ákvörðun um þá verður tekin síðar. Aðalskipulagið verður kynnt íbúum, aðliggjandi sveitarfélögum og öðrum hagsmunaaðilum áður en það verður tekið fyrir í sveitarstjórn.

Aðalskipulagið verður, eftir samþykkt þess í sveitarstjórn, sent Skipulagsstofnun til umsagnar áður en það verður auglýst í samræmi við 30. gr. skipulagslaga.

6.3 AUGLÝSING AÐALSKIPULAGS

Að fenginni heimild Skipulagsstofnunar verður aðalskipulagið auglýst og er frestur til að gera athugasemdir 6 vikur. Aðalskipulagið verður til sýnis hjá sveitarfélaginu, Skipulagsstofnun, á heimasíðu sveitarfélags og skipulagsráðgjafa.

6.4 AFGREIÐSLA AÐALSKIPULAGS

Að lokinni auglýsingu verður farið yfir athugasemdir og ákveðin viðbrögð við þeim. Ef tilefni er til verða gerðar breytingar á skipulagstillögunni.

Endanlegur frágangur aðalskipulagsins verður í samræmi við samþykkt svör og viðbrögð við athugasemdum og ábendingum umsagnaraðila. Aðalskipulagið og svör við athugasemdum verða lögð fram til endanlegrar samþykktar sveitarstjórnar.

Skipulagstillaga og umhverfisskýrsla verða send til Skipulagsstofnunar til afgreiðslu með ósk um staðfestingu. Aðalskipulag Flóahrepps tekur gildi þegar staðfesting hefur verið birt í B-deild Stjórnartíðinda.

7 SAMRÁÐ OG KYNNING

Samráð og kynning fyrir almenning og helstu umsagnaraðila verða í samræmi við skipulagslög nr. 123/2010 og lög um umhverfismat áætlaða nr. 105/2006.

7.1 KYNNING FYRIR ALMENNING OG HAGSMUNAAÐILA

Lýsingin verður kynnt almenningi og mun hún einnig verða kynnt á heimasíðu og liggja frammi hjá sveitarfélagi og skipulagsráðgjafa.

Aðalskipulagið mun verða kynnt á heimasíðu Flóahrepps og hjá skipulagsráðgjafa á vinnslutíma. Tillaga að aðalskipulagi og umhverfisskýrsla verða kynnt á almennum íbúafundi áður en sveitarstjórn tekur aðalskipulagið til fyrstu umræðu.

Lýsing aðalskipulagsins verður send til umsagnaraðila og þeim gefinn 4 vikna frestur til að koma með ábendingar og/eða athugasemdir við hana.

Helstu umsagnaraðilar vegna lýsingarinnar eru eftirtaldir:

- Skipulagsstofnun
- Umhverfisstofnun
- Minjastofnun Íslands
- Samgöngustofa/Vegagerðin
- Heilbrigðiseftirlit Suðurlands
- Veiðimálastofnun/Fiskistofa
- Aðliggjandi sveitarfélög

8 TÍMASETT VERKÁÆTLUN

Gert er ráð fyrir að skipulagsvinnan taki yfir tæpleg tveggja ára tímabil. Helstu áfangar verkefnisins eru settir fram í eftirfarandi töflu.

	2015		2016		2016-17
	Apr.-ág.	Sept.- des.	Jan.- jún.	Júl. – nóv.	Des – apr.
Áfangi I: Forvinna og forsendur					
Gagnasöfnun					
Áfangi II: Stefnumörkun og tillögugerð					
Skipulagslýsing og kynning					
Íbúafundur og samráð við hagsmunaaðila					
Umhverfisskýrsla og tillögugerð					
Áfangi III: Kynning, auglýsing og frágangur					
Kynning tillögu og umhverfisskýrslu					
Samþykkt í sveitarstjórn og yfirferð Skipulagsstofnunar					
Auglýsing og afgreiðsla eftir auglýsingu					
Staðfesting aðalskipulags					

Hellu 10. desember 2015

Gísli Gíslason, landslagsarkitekt FÍLA

9 HEIMILDIR

Umhverfisráðuneytið 2007: Velferð til framtíðar. Sjálfbær þróun í íslensku samfélagi. Áherslur 2009-20013.

Skipulagsstofnun 2010. Leiðbeiningablað 10. Umfang og áherslur í umhverfismati. 8 bls.

Hagstofa Íslands, vefsíða, 2015. Íbúafjöldi í Flóahreppi 2007-2015.